

రామలింగేశ్వరా.

కవి :

తటవర్తి సూర్యనారాయణమూర్తి

జీనరపల్లి

మొదటికూపు, 1000 చతురాలు.

ప్రముఖ

కారవాముదాక్షిణ్యకాలయందు ముద్రింపబడియె.

1938.

కాపీరైటు రిజర్వ్ చేయబడినది]

[వెల ౨ అణాదా.

రామలింగేశ్వరా

కాలిహృదయ్యానతతనివా
 సీభృంగ, బర్హిర్ముఖా
 నీకాపత్తమసోపాంగ, నుతవా
 ణీధాత్యశేషామిసం
 గా, కైలాసనివాసనద్వపతురం
 గా, దుష్టరక్షోవిభం
 గా, క రుణ్మయుతాంతింగ, ధవళాం
 గా రామలింగేశ్వరా.

౨

భవ శంఖం హర చంద్రశేఖర విగూఢాక్షా కృతుధ్వంసకా
 శివ సర్వజ్ఞ వృషధ్వజా పశుపతీ శ్రీకింకర గంగాధరా
 భవబాధాహరిణా నమోస్తుభవతే పాహ్నిపభో పాహిమాం
 దివిషద్ భద్రవిధాయకా గిరిశ వందే రామలింగేశ్వరా.

3

సాళీకోద్యవసర్వనిర్జరజగన్నాథాయ తుభ్యంనమః
ప్రాళేయాద్విసుతామనోసంసిజబ్రహ్మాయ తుభ్యంనమః
కైలాసాద్వినివాసభక్తకరుణాగారాయ తుభ్యంనమః
కాలేకంత! నమామి త్వచ్చరణయుగ్మ రామలింగేశ్వరా.

౪

ఘోరాఘాటవిదావసావకుండైః క్షౌఢ్రపృసుత్తారి దు
ర్వారత్నైః ధరవజ్జినైః, మునిమనోరాజవభృంగంబవై
స్మేరాంకూరరచజ్జగద్వృజుండైః చిన్మూరి వై, యొప్పు నీ
వే రక్షించెదవంచు సమ్మితిఁ గృపాబీ రామ॥

౫

నిరతంబాత్మ తమోసివృత్తికొఱకై నిర్వాణమంగళంబు
వ్వరి కారుణ్యవిలోకనంబులకు నై వా చింశురోభక్తి నె
వ్వరిపాదంబుజతోయమందు మునుగం బౌర్ధితురో ప్రా
పరమాత్ముండవు నీవ భక్తిపరమాత్మా రామ॥ [జ్ఞానా

౬

నీకున్నీదగు భక్తవర్యులకు గానీ యెగులంజేయు వాఁ
డేకాలమ్మున నెందుడాగిసను నేయోవారిఁ బౌర్ధించినం
గాకన్ మానదు వానికిన్ మరణమొక్కంజైన రక్షింపఁగా
రాకుండున్ గని నీమకోధము మహాగాగ్రా రామ॥

౭

శేషరా.

౭

నినునవ్వుక్తి దలంచుచానిని భవానీమానసాబ్జార్క చ
ల్లని కారుణ్యకటాక్షవీక్షణములన్ లక్ష్మించి సంసారబం
ధనముల్ వాయుగఁజేసి సౌఖ్యతతులన్ గల్పించి విశ్వేశ! ధ
న్యనిఁగఁజేయుచుచంట- చేయుచుటు నన్నున్ రామ॥

౮

అనులంబైన భవత్ స్వరూపమును బ్రహ్మాదుల్ గనంజాల ర
న్న మహాత్మా! లిలపోయినై న వశకూనా నాకు నీదివ్య రూ
పముఁ గొండంత మహాత్ముడేవునకులభ్యంబానె కొండంత ప
తి మహేశ! భజియుంతు వాక్సునుములన్ శ్రీరామ॥

౯

నీమాహత్మ్యము నీస్వరూపమును వర్ణింపంగ యత్నించుచో
నామాత్మానుని దివ్యేజూపునటుల నవ్వేధయున్ శేషుఁడున్
స్వామీ! నిన్నుచలంపఁ జాలరనుచో శత్రుంబైనాబొంట్లకున్
నామీదన్ గృహజూపవేగీతి ననుంతా రామ॥

౧౦

జనుఁడనీ నీమహిమంబునే నెఱుంగ నాశాపాశబద్ధుండనై
పడియున్నాఁడను బాపకూపమున లోపంబున్న సైరించి నీ
యగుండమ్ములు గొల్పుచుండుటకు నిత్యంబైన నవ్వుక్తి వీ
డ్వడకుండన్నిలుపంగగోటితిని దేవా రామ॥

౩

౧౧

శరణంగిరింగడు దిక్కుమాలినననున్ సాజన్యభావంబుతోఁ
బరిరక్షింపంగరాదె ధీనులను గాపాడంగ నెల్లప్పుడున్
బిరుదుం గంకణమున్ ధరించితివిగా వేదాంతవేద్యా మహే
శ్వర! నాపట్లను జూపవేయి యది దేవా రామ॥

౧౨

రక్తిన్మానక నీపదద్వయము బూర్ణప్రతిష్ఠచేగొల్పు, నా
భక్తుల్ శాశ్వతమైన బ్రహ్మసదముం బ్రాప్తింపఁగానేర్తు రే
శక్తిన్ మున్ను సమస్తస్త్రిరులు సాక్షాత్కారముం బొందిరో
భక్తత్రాణ యొసంగు మావశము దేవా రామ॥

౧౩

భవసంతాపము వాపజేయుటకు దేవా నీ జ్ఞానభ్యాసం
భవసంతోషము చాలు; సత్త్వముతా భాగ్యంబులెల్లప్పు ని
న్మివులన్ భక్తిధారించువారలకు రానేరావుబాధల్; నశిం
పవు సౌఖ్యంబులు, భక్తహృజ్జలజభాస్వన్ రామ॥

౧౪

కలలోఁగాంచిన యర్థముల్ నిజములే కాంతాదిభోగంబులున్
నిలువన్నేర్చునె, భోగభాగ్యతతులున్నే జీవసంజెల్లవే
శరణ గాణాచియ; లిప్తసౌఖ్యములకై ప్రార్థనభద్రదోషంబుచే
దెలియంజాలరునిన్ను, దివ్యకరుణాబ్ధి రామ॥

గేశ్వరా.

౧౧

నీకారుణ్య ముచేత నర్వజగముల్ నిత్యంబులెయుండు న్
స్థేకాకున్న నశించు-లోకములుబుట్టి పంగఁ బోషింపఁగాఁ
బోకార్పంగ నమర్థుడీవ, కరుణాపూర్ణాంబునీ శంకరా
లోకాతీతచరిత్ర; సంతతకృపాః సా రామ॥

౧౨

శోధింపఁటదె నెన్నో శాస్త్రములునిజుల్ మెచ్చ నీవర్ణనల్
గాథల్ వెక్కులు నేనెఱిగితిని నిక్కఱైన జ్ఞానంబుచే
వేదోముఖ్యులెఱుంగఁజాలని భవన్విశ్వాత్మకత్వంబు దు
ర్వేదావిఘ్నం నెట్లునే నెఱుఁగుచున్ శ్రీరామ॥

౧౩

నిలచుంబా జితభాస్కరమృతీయుతానేకప్రభారత్నని
శ్చలకైలాసము, చారులా సుమనసస్సంఘంబు, సీతేవకున్
ఫలమా భాస్వతి మఃకూక్ష్మి-యిటులుండ గూడ మూఢా
తలఁపఁబోవకునిచ్చి, భక్తపరమాప్తా రామ॥ [త్ములై

౧౪

సకలంబైన జగత్సమూహము వినాశంబాను దవ్వస్తువుల్
వికలంబాసని మానసంజెఱిగియేవృత్త్యాదులన్ నత్య మిం
చుకయుగంబునీమ, పాపమొనఱించున్ దేవతాపూజలం
దొకయింబైననునిల్వనొను శతమేమో రామ॥

౧౯

ఇటులెవ్వేళల నీదుపూజలకు భూతేశా మనంబుడకుం
డుట పొరబడుచుదోష హేతువనుచుదోచున్ భవత్ పూజనే
యుట జన్మాంతరబుధులగుట మేమో దేవతాభక్తనం
కటనాశ కరుణలవాల-భసితంగా రామ॥

౨౦

వైరాగ్యంబొకసాటి కల్గినను భావంబు దసారంబు సరి
సారంబంతయు మిథ్యయేయనుచు, ద్వత్సమర్థమేమోయ
కారస్వార్థములుప్పతిల్లు వెనువెంటబాపకూపంబునం హం
గారించంబడుమానసంబు భవళాంగా రామ॥

౨౧

తొలిజన్మంబునజేసియున్న పనులందుంగర్మరూపంబుతో
ఫలితంబంతయుబొందఁగావలయు దప్పజేయశక్యంబై సరి
కులభార్యాసుతమిత్రబంధుజనవర్గంజై భవాంభోనిధిం
దలమునకుల్ గజెలంగువానికి మహాత్మా రామ॥

౨౨

పాజ్ఞాల్ వల్కుచునుండురెల్లపుడు 'సర్వంఖిన్విదంబ్రహ్మ'నా
మజ్ఞాన బును దీనిమూలమున రజ్జుల్ తెగింపింపారబా
ధాజ్ఞానంబును బాజుద్రోలి పరతత్వంబును బ్రహ్మత్వముం
బ్రహ్మచాతురి బొందుచుండురట భర్తా రామ॥

౨౩

సతమున్ మానకజేయు నాజపతపస్వాధ్యాయ ధర్మప్రక
ర్విత కార్యంబులకన్న సత్యగుణమే శ్రేష్ఠంబు-తత్సత్యసం
గతికంటెన్ భువిన్ బరోహృతిముఖ్యంజాచు భాసిల్లు వి
స్తృతమై యొప్పనహింసయందునఁ గపట్ దామ॥

౨౪

అరిషడ్వర్గములన్ జయించి తతత్పస్తాతీతుడై యెప్పి భా
సుర తేజోమయునిన్నిరంజనవరాజ్యోతీస్వరూపంబునున్
సిరళి జ్ఞానముచేఁగనుంగొనుచు వర్తిల్లుంగ వెన్వంట ము
క్తిరమాసిద్ధికదోలు జీవులకు భృంగీ రామ॥

౨౫

ప్రతియాత్మన్ విలసిల్లు జీవుడై పరబ్రహ్మంబు రాగాదినం
గతులన్ వీడి జయించియింద్రియములన్ వర్తించుధన్యాత్మకం
డతిసౌలభ్యముగా నెఱుగును దదీయంబైన జ్ఞానంబు వి
జయమోక్షముగూర్చుజీవులకు నీశా రామ॥

౨౬

జరయుం జావును లేనిదాత్మసుమినాశంజాను కాయంబె ను
స్థిరమై యాత్మచెలంగు నేవిధమునన్ జీర్ణంబులౌవస్తుములే
దోహదగన్ నూత్నములన్ ధరించెదమొ మృత్యుప్రాప్తిచే
నాత్మయా

కరణి వేణొకమేనుజేఱును శుభాంగా రామ॥

౨౭

యోగభ్యాసములన్ నిరంతరములభ్యుదంచు నిన్నెంచుచు
బ్రాగభ్యాసితవేదమంత్రముల సంపార్థించియు ద్వైతా
భాగుల్ కారట, కామ్యవర్జితమతి భక్తిప్రధానాత్ములె
రాగాదుల్ పడనాడఁగావలయు రుద్రా రామ॥

౨౮

దారాపుత్రులు మిత్రబాంధవులు సంతాపంబుజేకూర్చు నా
ధారుల్, ప్రాణియుణానుబాధనము చేదానట్టులన్యోన్యలం
జేఱన్ వచ్చుచునుండు వారినుఖిల్ నిస్యాయతానంచు సం
సారాంభోధిమునింగినిష్ఠలఁచి రీశా రామ॥

౨౯

నిరహంకారతఁగార్యముల్ సలుపుచున్నిత్యంబు లోకావనో
త్కరపాండిత్యకళాప్రగల్భుల నిం గాత్యాయనీమానసా
బురుహానందరసస్మదున్ వసుని నిన్ బూజించుధన్యండు సం
స్కరణీయార్యచరిత్రుడొనుగద- యీశా రామ॥

౩౦

సరసీజోదరుడెన్ రమాపతియుఁగా చంబూకున్నట్టి త్వ
త్పరమాశ్చర్యమహాస్వరూపము నెటుల్ భావింపఁగోర్తు నీ
చరణాంభోరుహలేశమెల్లపుడు చాల్చుఁగోటితీన్ భక్తి నా
శిరమందున్, దయతో నొసంగుమదియే శ్రీరామ॥

30

అమలంబై యఘనాశకబయి మహాత్మ్యంబై సురధ్యేయమై
సముదీర్ణస్థిభావిశేషమయిమించన్ జాహ్నువీగాతమీ
యమనామఃఖ్యనదీమతల్లు లనవద్యంబై ససాఖ్యంబుఁ జే
యమహిన్ భారతివర్ష మింపెనగుగాదా రామ॥

31

హిమశైలంబదియుర్జరంబునను నదీశుంఘనానొప్పవిం
ధ్యముతాదక్షిణమగునిల్చి నిజదేశౌన్నత్యముఁజెప్ప “తా
జమహల్” శిల్పితసంబుజాటఁ బరదేశంబుల్ సదాయాతుర
త్వముతోమిగిలఁదలంచుచుండె బరమాత్మా రామ॥

33

ఈదేశంబు భవత్కృపామహిమచే నెల్లప్పున్వాతంత్ర్యస
మ్మోదంబుంగనుచుండ, నేటికిదియేమోమాదుపాపంబొకొ
కాదేనిన్ భరతోర్వి;తత్సుతులవిఖ్యాతప్రభావంబుచే
నేదోరీతిగ సాఖ్యముంగనచె-స్వామీ రామ॥

34

దాతృత్వంబు, పరోపకారము, వచస్పైర్వ్యంబుధర్మం బహిం
సాతత్వంబు, బహుప్రకారనిగమజ్ఞానంబు, మానంబు; సం
గీతం బాతతసాహితీపటిమయున్నేర్పించెనూ కట్టిమా
మాతృక్షోణి భవత్పదాశ్రితమునున్నూ రామ॥

3౫

వరభూమిశులు'రత్నగర్భ'యనిసంపాదించఁగాఁజూచుచుం
డిరియీదేశమునెట్టులెట్టులొకరెస్సీమాత్రమేయిచ్చి బం
గరుముద్రలోగొనిపోవుచుండి టిటులఁగావించుచుండంగ శం
కరఃసీపుత్రులబ్రావరాదొకొ;పరాకా రామ॥

3౬

సకలోద్వీతలమందుభారతముశ్రేష్ఠపాచుభాసిల్లు స
ర్వకళాపోషణమున్ స్వధర్మరతియున్ వర్ధిల్లు సత్యంబహిం
సక మైయొప్పచునుండు ధాన్యధనముల్ సంపూర్ణమైయుండునే
టికినర్వమ్మునశింపఁ జూచెదవ తండ్రీ రామ॥

3౭

వరదా! భారతదేశమిట్టులఁ గృశింపఁజూచుటల్ ధర్మమా
మఱినీకోటికయిట్టులున్నదియ సంభావింప సీపుత్రకుల్
నెఱసేమైననుజేసియున్నయెడ దానిన్ సీపులెక్కింతువా
కరుణాంభోధివికావ, కావవ;పరాకా-రామ॥

3౮

సీసంతానము నిట్లునీకుతగునా నిత్యంబుపేక్షామతిం
గాసింజేయుట;తప్పలున్నవనియేకానిమ్ము, దేవాదిదే
వా, సౌజన్యతఁజూపికొంతబెదరింపఁగావలెఁగాని యే
దోసాకుఁగొనిశిక్ష నేయుదువ-బంధూ రామ॥

శ్రీశ్రీగా.

౩౯

నకలక్ష్యోణివసించియుండెడిసమస్తప్రాణులంగూడఁ దా
వకసౌందర్యకళామహత్వమునదివ్యత్వంబుజొప్పించి న
ర్వకళాపూర్ణులఁజేసికూడఁ దుదకీభంగిన్ సమస్తంబునేఁ
టికినాశంబొనఱింతువా తగునె తండ్రి రామ॥

౪౦

పరదేశస్థులునేడుమాధరతసాభాగ్యంపురేయెండలోఁ
దిటుగఁజొచ్చిరి; మామన్వచ్ఛతరకీర్తిస్ఫారనక్షత్రవి
స్ఫురదాకాశమువారికిన్ ముకురమైశోభిల్లు లోకేశ-మా
సిరులన్ మాకులభివంజేయుముకృపశీరిరామ॥

౪౧

తలఁపన్ భారతదేశమిట్టులనితాంతంబైనదారిద్ర్యబా
ధలచేరుక్కిలిడస్సినేఁగునిజపుత్రశ్రేణికింగూడుగు
డ్డలుచేకూర్పఁగలేకనూకయచూడంజొచ్చుటల్, త్వత్సపా
కలితార్ద్రాక్షతలన్ గ్రహించుటకునొఁగా రామ॥

౪౨

మాలోమాకెపుడుద్భంబమునదోమాత్సర్య మవ్వేశనే
తాళంజాలకమాసిరిల్ పలుగులెత్తింబూనె నెచ్చోటికో
మాలోనుండినచేవయుండటిగె మామానంబుపోకుండఁగా
నాలోచింపుము దేవదేవుడవు దివ్యా రామ॥

౪౩

జనియించెన్ భరతావనిన్ సకలరాజ్యక్షేమముంగోటి మా
సనిసత్యంబు-సహింసతోఁగర్హముచంపి గాంధీమహాత్ముండు చ
క్కనిరాజ్యాంగవిచక్షణత్వమున లోకంబెల్లనోహూయనన్
ఘనుఁడీవేయిటులుదృఢించితివ భగ్గా! రామ॥

౪౪

భరతక్షోణిసహింస-సత్యములకెబ్బంగిన్ విఘాతంబుసే
కుటకుండంగనుచుండు గాంధీకవిముఖ్యుండ! 'చివ్విందుండు'
సురలోకోత్తరదివ్యభావకవితాశుభత్త్రివేణీపవి [భా
త్రిసోద్యోధి స్వదేశగౌరవమహద్వంబున్ సదాపాడు శం
కరయిట్లున్న సమాకిదేమిగతి భగ్గా రామ॥

౪౫

భరతక్షాస్తలి రాజకీయనిపుణుల్ 'పల్లభి' 'దేశాయి' సు
స్థిరనాగ్ధీరులు సత్యమూర్తి ముఖులు! 'శ్రీ' 'సు' 'రాజాజి' 'జ
హ్వరలాల్' ముఖ్యులు! చివ్విగురులు దేశారాధనాతత్పరుల్
వరిలన్; నీకృపచేసుఖాబులింక రావా రామ॥

౪౬

సకలోర్వీతలవాసజీవతతికెన్ సౌఖ్యంబుజేకూర్పఁ గా
టకమంబాపసమర్థులారయితులిడ్డల్ నేడు సుతేనిగూ
టికిలేకుండఁగ నేడ్చుచుండి రిదితండ్రిచూడవా వారికో
టికలంబూర్ణము సేయ నెచవ కపర్దీ రామ॥

గేశ్వరా.

౪౭

నానాటన్ దిగద్రోక్కుపన్నలు సనూపంబై సమామూల్ల చే
నానాకీతుల బాధలంబాటల బ్రాణంబుల్, దిసందిండియున్
మానంబున్ నిలబెట్టుగుడ్డనుభరి పంజాలకున్నారు స్వా
మీ నీపుక్కుల-రైతుబిడ్డలగ జేమీ-రామ॥

౪౮

సతతంబాగమశాస్త్రచ్చయు ననాచారికియాధ్వంసనం
బతిసత్యవ్రతదీక్ష యెట్లమలు సేద్యంబట్టులే మొవ్వభా
రతిదేశంబున దీనివృద్ధికొఱకై 'రంగ'దులున్నారు త
ద్ధితముంజేయుమి హేమపార్ణవ-కపర్దీ రామ॥

౪౯

భూ తేశు డవునీవు నీవలెజగంబున్ భూతజాలంబులం
జేతో మోదమునొ ప జేయుటకు సంసిద్ధుల్ స్వదేశస్థుల
రైతుల్ మీరువలె స్వరావులగుటన్ రావేమి తత్కష్టనం
భూతంబుల్ తొలగించి సౌఖ్యములొసాగన్ రామ॥

౫౦

ధర నీసంతతిసౌఖ్య మొందుటకుగాదా అన్యదేశాలలో
దొరికింజాలని 'కోహి నూరు' మణి నెంతో ప్రేమనందిచ్చి దే
శరమా'వృద్ధికిని 'రత్నఖని'గా సంసిద్ధిగావించి యీ
కరణిన్ సర్వమురిత్త సేయుమవ-భర్తా- రామ॥

౫౧

గనులా నిత్యముగోట్లకాంచనమొసంగంగల్లు; బాణోధులా
మణిముత్యంబులురత్నరాజుబ్రసవిఃపగల్గు మాధారుణీ
వసులా చైత్రధంబుకందనములన్ భంగించు మాభారతో
ద్వినిలేకుండిన దొక్కటైవంగలదా శ్రీరామ॥

౫౨

జనులా శౌర్యగభీరశ్మశధనచారుల్ స్వకీయాబుతా
పనులా స్యాపరోపకారగుణస భావ్యమ్ము లేనట్టిం
గినులా దివ్యసుధారసప్రసరముల్, కించిక్కృపాలేశముం
చినచోమాపయినీవు, లోటుగలదా శ్రీరామ॥

౫౩

స్వామీ! యేమిడినేడుమాభరతదేశఖ్యాతినిస్సారమై
నామంబైననులేకపోయెనిటు లానాడున్నమాశక్తులా
హా! మూర్ఖులైనా మాదునాగరికసభ్యత్వంబునమ్మయ్యెనో
ఏమో దీనినెఱుంగఁ జెప్పమి-శృవాబ్ధి రామ॥

౫౪

మాదేశీయపరిశ్రమల్ తొలగి సంప్రదాత హారీతినా
నాదేశంబులకుంబ్రయాణమగుచుండం దిండియున్ గుడ్డయున్
లేదేయంచిపుడేఱుమాదు మొఱులాలింపంగరావేమి మా
యీదైన్యమ్మును బాపనెంచవిడియేమీ! రామ॥

శేర్వరా.

౫౫

ఈనాడున్న ప్రభుత్వవైఖరిని మాయావిన్నపంబుల్ వినం
గా నీకున్ వలెనో 'సిఫారసు' స్వనంతానక్రియిదక్షతా
నూనత్వమ్ము నెఱుగి. వీ - విబుధబంధుల్ గారొమావార ల
ఘనంగూడను ధర్మమా నెయిటు చేయన్ రామ॥

౫౬

అతికారుణ్యర సోల్పుణుండవుగదా యానాటికానాడు భా
రతదేశాభిమునన్ విపజ్జలదముల్ క్రమ్మంగ నీవి-తయుం
బ్రతిగావింపదలంప వేమి అదిగోబర్హిర్ముఖశ్రేణి చిం
తితమైకస్వక్షుచుండెనేలకొ - కపర్ది రామ॥

౫౭

క్రతువుల్ చేసియనారత. బునుహవిర్భాగంబులందిచ్చి దే
వతలం దత్పతులన్ సమృద్ధిగభుజింపంజేయు మాదేశపున్
స్థితిశోకంబుఘటింప నీకరుణకై చింతించుచున్నారు దీ
నతవాపంగలదిక్కువీవను చనంతా రామ॥

౫౮

దొరవై నేడుమహమ్మదీయులను హిందూజాతిలోనం బర
స్పరవై షమ్యములెల్ల సాంఘికపరిష్కారమ్మునందీట్టి యెం
డొలులున్ సోదరబుద్ధితో మెలగునట్టుల్ సేయుభారంబు తీ
ర్పరివా నీభుజపీఠిపైగలదు భర్తా రామ॥

౫౯

అమృతంబుంజలికించువాగ్గరి సుబోధానందసంజాత బా
ష్పమిళింబాక్షియుగమ్మజూడనమరుం బాక్షశ్చిమాకాశభా
గ్యమరీచీనిధి మాపురాకృతసపుణ్యాంబాధిరత్నంబుత
త్వమహాద్భుతవేత్త జ్ఞాననిధి 'రాధాకృష్ణచంద్రుండు' స
ర్వముసాధింపమె సుంత నీకరుణగల్గన్ రామ॥

౬౦

జననంబొంది నమానదేశముననే సంపూజ్యహిందూమతం
బునె స్వీకారమొనర్చి నీమచరణాంభోజాతముల్ నమ్మకొం
చును జీవించుచుఁదోటిసోదరులకెన్నో సౌఖ్యముల్ గూర్చువా
రిని నస్పృశ్యులటంచు గెంటెదగునే శ్రీరామ॥

౬౧

ఒకచోమేనికిదాకఁగా ననలవిద్యుచ్చక్కులవ్వేళనే
వికలంబానసుఱుల్ తలంపఁగ ననస్పృశ్యులౌశ్వాసమున్
నకులంబుల్ దరిజేర్పనెంచుదురు సానందమృతతో, సాటి వా
రికి లస్పృశ్యతజూపి త్రోయుదురుగా శ్రీరామ॥

౬౨

పురుషుల్ స్త్రీలను రెండుజాతులఁగదా పుట్టించియున్న బర
స్పర కార్యార్థము జాతుల్పేడియె విశ్వోపేమబోనాడి మ
త్సరపై శాచిక తాండవంబున దరిద్రశ్రేణిశత్రుతము
దఱుమఁజూచ్చిరి అగోజాతులమనేధైర్యంబు గర్వంబుతో
గరుణాపాత్రుల మాలలంచు భసితాంగా రామ॥

౬౩

జనకుండివనమస్తజీవులకు నీశా సృష్టిలో హెచ్చుత
గ్గును గల్పించిమన ప్యజాతులకిటుల్ కొట్లాడఁగాఁ జేతువా
గొనముల్ లేనిసవర్ణులూ ఘనలు నీకున్ మాకు నాధారుతా
జనులూ మాల లవర్ణులూహ జగదీశా రామ॥

౬౪

నిన్నేదైవముగాగన బ్బసప్రజానీకంబు దారిద్ర్యఁపుం
బన్నమ్ముల్ వశుటాఁ విధర్మిత సురాపానంబునన్ మత్తులై
కిన్నల్ విప్పక జారులై తిరుగుమూర్ఖశ్రేణు లత్యంతనం
పన్నత్వమ్మునుబొందు టక్కజము దేవా రామ॥

౬౫

ఒక చోటన్ సుఖరాశి యొక్క యెడమఃఖోద్వృద్ధి లక్షాధికా
రికి సాధోపరిభాగవాసమును దారిద్ర్యంబుచే బొట్టకూ
టికి లేకుండుట నేడ్వనొక్కఁఁడు దండ్రీ చేతువా ధగ్గమా
ప్రకటీభూతకృపాసముద్రుడవై గావా రామ॥

౬౬

భూకంపమ్ము విషూచి మారులనిశేంబున్ జీవసంఘమ్ములకా
బోకార్పొ గనుచిట్లుమానమునశంభూ యూరకున్నాడవా
లోకారాధ్యుడవై చెలంగుచుఁగృహభ్రష్టంబుతోమాన్పవా
నాకంబియ్యదినానోసర్పవ అనంతా రామ॥

౬౨

మఱలంజాతుమెయెన్నఁడైననుమహాత్మా స్వేచ్ఛస్వాతంత్ర్యముల్

వఱలంగట్లనె భాగ్యరాశులిటఁ బోవంబొక నెచ్చోటికిఁ
గరుణారేశము మాపయింబటపవా కి భ్యాణముల్ గూర్పవా
వరదా! భారము నీదెయింబయును దేవా రామ॥

౬౩

బాలుండన్ భవదీయదివ్యకరుణాభావంబు సాధింపఁగాఁ
జాలన్ నాకృతిలో, భవత్కృపను లేశంబైనబొందంగ గౌ
రీలోలా, బలమున్న మాభరతధాత్రి పూర్వసాభాగ్యముల్
మూలో జేర్ప వరంబు గోటితిని దేవా రామ॥

౬౪

మునుపేరీతిని భోగభాగ్యములు సంపూర్ణంబుగా సింఠియుం
డెనొ యేయైక్యతకల్గియుండెనొ మృడానీనాథ! నేడట్లునీ
యనుకంపన్ భరతావనీధిని జేయంగోటితిన్ గాంధిదే
వుని కోర్కుల్ ఫలియింపఁజేయవలె శంభూ రామ॥

౬౫

స్థిరతన్ మాభరతోర్వి నైక్యతయు బ్రాచీనార్యసిద్ధాంతత
త్పరతం గూటిచిక్కభూమి యని పెద్దల్ వల్కువాక్యంబు ను
ద్ధరణంజేసి యమర్త్యులాదిగ సమస్త ప్రాణులు సంతతా
ధరదృష్టి గననట్లు జేయుము మహాత్మా రామ॥

20

మునునీకైలిఖయించివారు శతకంబుల్ భక్తులెన్నెన్నో ము
క్తినిగాంక్షించి; మహాత్మ భారతధరిత్రీ సౌఖ్యసంధానమే
నినుయించినెద స్వాస్థ్యముందలఁప దండీ యట్లుగావించిమా
ఘరతన్ మాకొనగూర్చగాఁచలయుభగ్గా రామ॥

21

నినుయించించెనురాకోత్తై వృక్షమాకే వేల్పువిద్యేషులై
నను సాధింతురు స్వాస్థ్యముల్ నకలవిజ్ఞానాబ్ధి మా భారతా
వని తొల్లి టి న్వసిత్రతాసుఖసుసంపత్తుల్ గనుంగొకయీ
మనవింజేకొని చేయుచుట్టుల మహాత్మా రామ॥

22

ఏదేశంబున జన్మమొందుటకు లోకేశాచ్యుతేంద్రాదిము
ఖ్యాదిత్యాధిపతుల్ సదాలిలఁతురో యాధ్వర్యభాగంబు లె
ష్టేదేశ బుచ్చనుండి పొంద మరొ ఆఱుకర్మభూమిన్ సుఖ
ప్రాదుర్భావము చేయగోఱితిని భగ్గా రామ॥

23

యీతాయాత సురాధినాథులకు బ్రహ్మానందముంగూఱువి
ఖ్యాత శ్రీపదనూపునక్వణితభాగైశ్వర్యరంగస్థలం
బాతిధ్యవ్యవసాయి ఆస్తికమతధ్యాలంబు పూతంబు మా
మాతృక్షోణి భవత్పదాశ్రితమునుమ్మా రామ॥

19

* * * *

2౫

నతతంబెట్టుల వారిమధ్య నివసించంగల్గుచున్నాడ వ
దృఢతమైయున్నను గ్రీష్మమృదుసుఖమబ్బుంగానికాకున్నయా
ముతువుల్ కష్టమతాను గర్భగుడిలో నెల్లప్పుడుక నీర మొ
క్కతటాకమ్ముననుండి వచ్చుగద భగ్గా రామ॥

2౬

రాకన్మానినచో జలమ్మిటుల నీగ్రామంబు వైశ్వానరో
తేకంజానట, తొల్లి యాత్రిపురరాట్ శిష్యార్థమైబూనియు
గ్రామకారమ్మున వారిజంపి న తీసివారుపుతో నీటిలో
శీతకంఠా వసియించబో లిచట శూలీ రామ॥

2౭

శీతికంఠా ప్రజసేయుచుండరొడకుం జీకాకచే బిట్టుడ
స్థితివో కాక మతేమొ నిత్యమును విస్తీర్ణంపు లోకావళుల్
జతురత్వమ్మున సృష్టిచేయునెడ నాశబ్దంబునెల్లొర్తు వీ
గతిదూరంబున నుండ హేతువెది భగ్గా రామ॥

2౮

అతిపుణ్యాత్మకులై న మాప్రజల సేవాభ్యర్చనాకృత్యముల్
దతకాదుణ్యముతోడగైకొనగ మాధాత్రీమహాత్వంబు వి
స్తృతమైయున్నది; గాకయున్న రజతాద్రినీవీడి యిచ్చట నీ
గతి వాపంబొనఱింపనెంచెదవ భగ్గా రామ॥

20

౭౯

తలపై జాహ్ను వి నీటిలోనునికి తైత్త్యం బేమియుంగల్గిదో
గళమందున్న హాలాహలోన్మరమ హోగోజ్వాలికామాలిక
వలిచే దానినిబాపుకొందువో తలంజన్ నీవ్రథావంబుగ
ట్టలరాచూలిమగండ శక్యమగు నెట్టుల్ రామ॥

౮౦

మాతొజుమ్ముప్రపంచమంతయున నీమాతృమేమో మర
చారుల్ నిర్భయపాపకర్ములు నహింసావైకారోన్మముల్
జారుల్ చోరులుసింహియుండి రెటులన్ సైరిచియున్నావు ర
నేరాదా తలపింతయైన నిటుండొడ్డి రామ॥

౮౧

జాతుల్ కూడ స్వకీయధర్మము లన్నస్థానమ్ములన్ మాసే నీ
చేతల్ నమ్మరు నాట్టి తవమెదలోజేపట్టె విస్తంబు వి
ఖ్యాతింగూర్చుచునుండె వేదవిహితవ్యాపారముల్ మాసెసా
మీతాః స్వమ యిట్టులుండినను రిమ్మి రామ॥

౮౨

పరిరక్షింపగ సాధువుంగవుల శశ్వద్వృత్తియార్థమై
ధరణిన్ ధర్మపునఃప్రతిష్ఠకొఱకై తత్తద్గతింబుట్టి యు
ద్ధరణంజేతువు గోమహీసురుల సద్ధర్మమ్ము నీవంటిన
త్కరుణాపూర్ణులు నిల్పగ వలయుగాదా రామ॥

౮౩

ఏరూపంబున నుండువీవనుచు నిన్నెంచగవచ్చున్ స్తనా
కారంబో యదిమేకపెంట్టుకయ్యె మోగాలోమటింగుంచమో
ఏతీతింధలపోయఁగావలయు భూతేశా భవవర్చసం
చేరీతిన్ లభించునాకు గరుణాబ్ధి! రామ॥

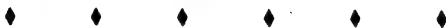
౮౪

భువనంబుల్ జనియింపఁజేయఁగన్వయంభూరూపముంఁగాల్పి
కే

శవరూపంబున లోకముల్ నిలిపి తత్సంహారముంబొగ్గవీ
ధవరూపంబునఁజేసి భాసిలుమహాత్మా నీతిమూర్త్యాత్మనం
భవకారుణ్యము బోయఁగాతననుదేవా రామ॥

౮౫

శ్రీవద్వాహృదయేశనన్నతజగల్గీ భావినోమండవై
పాపారణ్యదవానలుండవయి సద్భక్తాబ్జభాండవై
ప్రాపుంగోతినవారినెల్లఱఁగృపన్ రక్షించి సుసార సం
తాపమ్ముల్ నశియింపఁజేయుదువుగాదా రామ॥

౮౬

ఎటులందాభుచునుంటివోయిచలి నిన్నేవేళ బాధింపదా
ఫటులైత్యంబు నున్ని వస్తువులు గప్పంబోక మేముండ లే
మటురాత్రింబగలున్ దిగంబరుండవై ఆశీతలైలంబుపై
నెటలాక్షో వసియించుచుంటి వెటులన్ శ్రీరామ॥

గేశ్వరా.

౮౭

ధనుండాప్త సఖుడు మరుగిరినీ నీ సూరంబు దేవేంద్రము
ఖ్యనిలిపుల్ పదచారులంచితమనోజ్ఞాభూషితా భూషణ
కవ్యనారంజిత స్వాత్మీలనత్వద్భార్యలలామంబు మా
సని యీ బిచ్చపు వేసమేల భసితంగా రామ॥

౮౮

కైలాసాద్రినివాసభూమియట నాకశ్రేష్ఠమాణిక్య భూ
పాలాలిత్యకీటనన్నమితదిక్పక్వాధినాథోత్తమాం
గాతాహిత్యపదజ్ఞదూళి వటనాకాశ్చర్యమా నిట్టు లే
వేళన్ ముష్టికి దేవురించుట కృపాబీ రామ॥

౮౯

లీలంబ్రాజదువుల్ నిరంతరము వర్ణింపంగ భాసిల్లు నీ
కేలాయెట్టి విడంబనమ్ములభవా యాశానితోఁగూడినం
జాలంబోవక దారుకావన నివాసస్త్రిల భోగించుటల్
కాలేకంఠయివన్నియక్క జములొఁగా రామ॥

౯౦

సకలప్రాణులబోచుపాడవట యాశ్చర్యంబు సంధిల్లె దా
వకకారుణ్యముగోటి ఫల్గుణుడు సేవల్ చేయుచుండంగ వా
నికి నీవోడివరంబులిచ్చితట నీన్నేహంబు వాత్సల్యముం
బ్రకటిభూతము సేయఁగానిది నిజంబా రామ॥

౧౨

౯౦

పునుకందాలిచి విచ్చమెత్తికొను చెట్టునదీనతన్ నాడవా
జనునంచారముచేతువేల శీతకంఠా! బ్రహ్మహత్యామహా
ఘనివృత్తింగనఁగోటికావలయుఁ బ్రాక్షర్మింబుదప్పింపఁగాఁ
జనునే యె తటివానికైనను మహేశా రామ॥

౯౧

కడుగామూర్తివిగాకయున్నయెడ దిక్పంజై నహాలాహలో
త్కరవై శ్వాసరకీలలెట్టులను మ్రొంగఁబూనికంజేసు వ
ర్తిర! నీగొప్పతనఁబుగాను, గిరిజాదివ్యప్రభావంబు శం
కర, నీకన్నఁగృహార్ద్రమాజనని భగ్దా రామ॥

౯౩

వలరాజేమియైన ర్చెనెగ్గతనిజంపంబాడియే నీకు వే
ల్పులుపుత్రైంచరటంచునీ నెఱుంగువో పున్నెంబుగావింపఁగాఁ
దలఁపంగీడగునన్నసామెత యథార్థంబయ్యె నీవంటి పె
ద్దలకుంబెద్దకునిట్టి కార్యముల రుద్రా రామ॥

౯౪

కలుషాత్ముల్ సతతంబు నిన్మఱచిలోకప్రాభవౌన్నశ్యముల్
కలకాలంబుసింఘంబులంచుదలఁపఁగాఁ బిమ్ముటంగల్లువా
రలజ్జేన్యస్థితిజెప్పగాఁదరమె, పార్థబ్రంబట్టులంగట్టి మి
క్కిలి నేడ్పించగశక్యమేరికి బినాకీ రామ॥

౯౫

కడుఁబుణ్యంబులొనఱ్ఱువారలకె వేగన్వచ్చుఁగాజువు నీ
యడుగుండన్మట్టుగొల్వబోక నటుసేయంబూను నీభక్తులన్
వడిదూపించెఁపాపులే బ్రతుకుచ్చుడంజూడనాశ్చర్యమ
య్యెదు-భక్తార్తివినాశకుండవిదియేమి! రామ॥

౯౬

ఏరీతిన్ భుజగంబునోటబడియున్ హింసింపఁగా నీగలం
బ్రారంభించునొకప్ప, యాకరణిగాలంబన్న సర్పంబుచేఁ
గాటింపంబడుచు డియున్ విషయతాకామ్యంబునంజిక్కి సం
సారానంతమహంబుధింబడితి నీశా రామ॥

౯౭

కాలంబంతయు నీయధీనమటకాఁగాఁ జిత్రివైచిత్ర్యపున్
లీలల్ జూపుచునుందువెల్లపుడుశూలీ దానివప్పింపలే
రాలో కేశదివోక సాధిపతులున్ వ్యాఖ్యాహ సంయుక్తులై
కాలంపున్మహిమంబెఱుంగరట-భర్తా రామ॥

౯౮

నాసంస్కారననీచెవింజొఱదొ నానాలోకసంరక్షణ
వ్యాసంగత్వముచేతనామొఱవినన్ భావింపవో కాకనా
దోసంబో, గిరిరాట్ సుతాప్రణయబద్ధుండొటనో యేల
లాసావాస! పరాకుచేతువిటు రుద్రా రామ॥

౯౯

కరుణాంబోనిధివై జగద్గురుండవై కాత్యాయనీభర్తవై
పరమామ్నాయసమూహసన్నతుండవై భక్తప్రపామండవై
చిరసంపాదితపాపనాశకుండవై శ్రీశైలవాసుండవై
పరిక్షింతువులోకజాలములు దేవా రామ॥

౧౦౦

త్రిదశతోటిసురల్ సురాధిపతులన్ దేవరులున్ భక్తిబాఁ
జదువుల్తోడనుతింపుచుండంగ జగచ్చక్రంబుగాలింపనా
స్పదమైయొప్పెడుశీతలేక్షణములన్ సారించునీతాండవం
బది నాకిచ్చుత సర్వసౌఖ్యములు దేవా రామ॥

౧౦౧

కలికాలంబునఁ బాపులెక్కువగలెక్కల్ మీఁకఁగానుందురం
దులకై వారలపాపజాలములువేతు చంగ నీవెంచిన
త్ఫలముంగూర్చుటకై 'కలిన్ స్మరణచేతన్ ముక్తి నాధర్మమీ
యిలలోనిల్పితి వాహ యేమిక్వవ-స్వామి-రామ॥

౧౦౨

పరమంబైనమహాత్వమీవయె పరబ్రహ్మంబునీవే చరా
చరభూతాత్మకుడీవ మోహితమతిన్ సునారరంగస్థలిం
దెఱువొత్తైన నెఱుంగకందిఱుకువానింగాచువాడీవ దు
ష్కరకార్యాచరణుండవీవ భవనాశా రామ॥

శేషరా.

౧౦౩

కరిచర్మాంబరధార్మివై శిరమునన్ గంగావిభూషుండవై
హరిణంబొక్కకరంబుతో డమరుతో ఆన్ తిహలంబుతో
గిరిజాకోడనివాసివై కరుణతో గీగంటివాల్టాపుతో
గిరిశాబోవుము భక్తిగొల్పెదఁ బినాకీ రామ॥

౧౦౪

కలలోగన్పడివాయ్ శతశతముంగావించినావాజ్ఞ నీ
విలసద్దివ్యకృపాహితుముల దేవిష్వేశ! లోటుండు నే
జలజాతప్రభవాదిదేవతలకు నే శత్యంబుగాకుండుని
నలలోనై ననుగాంచు భాగ్యమొద మెగా రామ॥

౧౦౫

సమలినోలోకములన్నియునీనిలిపి విశ్వస్వామి తద్రీతుణో
త్తమకార్యంబునుజేయఁగాఁ 'దణుకు'నొద్దంగల్లు 'పాలంగి'గా
మముననీ గోస్తనదీతటంబున జగన్మాంగళ్యసంధాయక
త్వముగాంక్షించి నసించియుంటివి మహాత్మా రామ॥

౧౦౬

కనఁగాహేయములైనవైనను మహాకాంక్షన్ సదాయేన్దుతో
లును మువ్వన్నె మెకంపుదోలు విడ క్షేయందాల్తు వట్టేకృపం
జని యీసారములేనినాశతకమున్ 'శార్దూలమత్తేభవృ
త్తినిగూఢంబున' గైకొనందగు ననంతా రామ॥

౧౦౭

భక్తసమూహేందు భవత్పదాబ్జభజనధ్యానంబ రాజోదు, వ
చ్చిన దావత్రయరాక్షసీకబళమెజ్జీరించు సంసారిబం
ధనముండెంపఁగవీలుగాదు, సకలార్థప్రాప్తికైయాశ నా
శనముంగాదు - మఱెట్లుబోచెదవో యాశా గామ॥

౧౦౮

సమనార్యేలనియోగివంశజుని నానాగ్రంథనిర్మాద
తుని గాండివ్యసగోత్రసంభవునిఁదవ్వుచ్చంభత్ పదాభోజచిం
తనునిన్ శ్రీతటవర్తివంశజు ననంతా సూర్యనారాయణా
ఖ్యుని బ్రాహ్మంగ నిదిచ్చితింగృతిగనీకు - రామ॥

ప్రతులు వలయువాడు :

తటవర్తి సూర్యనారాయణమూర్తి,

పా లం గీ .

రెనుకు తాలూకా,

(పశ్చిమగోదావరిజిల్లా)

యోగ నిద్రా శతకము

13183

